

Pharmacon exameneisen Adviseren compleet - 2019

Wet – en regelgeving (Basiskennis)

De kandidaat kan:

Eindterm 1

- De wettelijke adviesplicht voor UAD-geneesmiddelen omschrijven
- De wettelijke adviesfunctie van de (assistent -) drogist omschrijven
- De inhoud van de wettelijke bepalingen uit de Geneesmiddelenwet (art 1, lid t en art 62) omschrijven
- Omschrijven welke wettelijke regels gelden bij het ter handstellen van UAD-geneesmiddelen
- Benoemen welke wettelijke regels gelden voor UAD-geneesmiddelen die behoren tot de homeopathica of fytotherapeutica

Eindterm 2

- Uitleggen wat de termen UR, UA, UAD en AV betekenen (bijlage 3)
- Uitleggen wanneer een product een geneesmiddel is
 - o Benoemen wat verschillen en overeenkomsten zijn tussen fytotherapie, homeopathie en reguliere geneeskunde
- Uitleggen wat zelfzorg inhoudt
- Uitleggen wat het doel van zelfzorgvoorlichting is
- Uitleggen welke rol UAD-geneesmiddelen binnen de zelfzorg spelen

Eindterm 3

- De functie van een bijsluiter benoemen
- De rubrieken van een bijsluiter en de inhoud daarvan benoemen
- Het verschil tussen de registratie van RVG en RVH –geneesmiddelen benoemen

Eindterm 5

- Omschrijven wat de kenmerken van voorlichting zijn
- Omschrijven wat de kenmerken van advies zijn
- Omschrijven wat de kenmerken van reclame zijn
- Benoemen wat de verschillen zijn tussen voorlichting, advies en reclame

Eindterm 11

- Uitleggen wat een bijsluiter is
- De functie van een bijsluiter verklaren
- De rubrieken van een bijsluiter uitleggen
- De betekenis van de termen uit de bijsluiter die regelmatig door klanten worden gebruikt uitleggen (zie bijlage 3)
- De farmaceutische toedieningsvormen van UAD-geneesmiddelen uitleggen

Zelfzorgvoorlichting en communicatie

Eindterm 16

- Verhelderen welke informatie van een klant moet worden verkregen om een passend advies te geven (persoon voor wie geneesmiddel is bestemd, aard van de klacht, situatie en eerder ondernomen actie)
- Verklaar welke vragen aan de klant moeten worden gesteld om een passend advies te geven
- De regels van de communicatieleer uitleggen, die voor adviseren bij zelfzorgmedicatie van belang zijn
- Uitleggen wanneer de gesprekstechnieken luisteren, samenvatten of doorvragen worden toegepast
- Verklaar hoe een (assistent) drogist kan inspelen op non verbaal gedrag

Eindterm 17

- Uitleggen wat de functie en het belang van de kassacheck is
- Aantonen in welke situatie een klant behoefte heeft aan advies

Eindterm 18

- Beredeneren in welke situaties de klant moet worden ingelicht over de risico's en gevolgen van gebruik van UAD-geneesmiddelen en veel verkochte zelfzorgmiddelen (bijlage 4 en 5)
- Benoem de belangrijkste zelfzorggeneesmiddelen en werkzame stoffen met een groot risico op verkeerd gebruik of ernstige bijwerkingen of niet geschikt voor bepaalde groepen gebruikers en de bijbehorende verplichte ongevraagde risicowaarschuwing (bijlage 4 en bijlage 5)

Adviseren en informeren over UAD-geneesmiddelen per indicatiegebied

Pijn- en koortsklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *koorts en pijn bij griep en verkoudheid;*
- *hoofdpijn (ook: spanningshoofdpijn en middelengeïnduceerde hoofdpijn);*
- *symptomen van) migraine;*
- *kiespijn, (pijn bij het) doorkomen van de eerste tanden;*
- *(acute) keelpijn;*
- *desinfectie (ontsmetten) van de mond-/keelholte;*
- *zenuwpijn;*
- *reumatische pijn;*
- *menstruatiepijn;*
- *(pijn bij) artrose;*
- *(milde tot matige) artrose van de knie;*
- *pijn na chirurgische ingrepen (postoperatieve pijn);*

- *koorts en pijn na vaccinatie;*
- *spier- en gewrichtspijn, kneuzingen en verstuikingen;*
- *spit (rugpijn)*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij pijnklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Verklaren welke manieren van pijnbestrijding er zijn
 - o Uitleggen hoe algemene pijnstillers werken
 - o Uitleggen hoe lokale pijnstillers werken
 - o Uitleggen wat het verschil in werking is tussen een perifeer of topicaal werkende pijnstiller en een centraal werkende pijnstiller
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o De algemene regels en waarschuwingen bij het gebruik van spierwrijfmiddelen benoemen

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de indicaties:

- koorts en pijn bij griep en verkoudheid;
- hoofdpijn (ook: spanningshoofdpijn en middelengeïnduceerde hoofdpijn);
- symptomen van) migraine;
- kiespijn, (pijn bij het) doorkomen van de eerste tanden;
- (acute) keelpijn;
- desinfectie (ontsmetten) van de mond-/keelholte;
- zenuwpijn;
- reumatische pijn;
- menstratiepijn;
- (pijn bij) artrose;
- (milde tot matige) artrose van de knie;
- pijn na chirurgische ingrepen (postoperatieve pijn);
- koorts en pijn na vaccinatie;
- spier- en gewrichtspijn, kneuzingen en verstuikingen;
- spit (rugpijn)

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen bij pijnklachten (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat algemene pijnstillers zijn
 - o Verklaar wat pijnstillende en koortsverlagende stoffen zijn (zie bijlage 2)
 - o verklaar wat ontstekingsremmende stoffen zijn (zie bijlage 2)
 - o Verklaar wat middelen bij desinfectie (ontsmetten) van de mond-/keelholte zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten wat specifieke werkzame stoffen bij pijn, griep en menstratiepijn zijn (zie bijlage 2)
 - o Uitleggen wat een combinatiepreparaat is
 - o Verklaar welke fytotherapeutische stoffen in de UAD-geneesmiddelen bij pijn- en koortsklachten zitten (bijlage 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uiteenzetten wat (over)gevoeligheid voor pijnstillers voor gevolgen heeft voor pijnbestrijding
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen bij pijn, koorts en griep (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een

hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)
 - o Uiteenzetten wat (over)gevoeligheid voor pijnstillers voor gevolgen heeft voor pijnbestrijding

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o De algemene regels en waarschuwingen bij het gebruik van spierwrijfmiddelen samenvatten

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen de beschikbare UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 14 e

- Benoemen welke verschijnselen kunnen optreden bij een overdosering van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 f

- Benoemen welke acties de klant moet ondernemen als sprake is van een overdosering van een beschikbaar UAD-geneesmiddel

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Verkoudheidsklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *(allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);*
- *bijholteontsteking (sinusitis);*
- *middenoorontsteking;*
- *hooikoorts (pollinose);*
- *verkoudheid, verstopte neus, loopneus;*
- *hoest (droge hoest en productieve hoest)*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij verkoudheidsklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik:

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *(allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);*
- *bijholteontsteking (sinusitis);*
- *middenoorontsteking;*
- *hooikoorts (pollinose);*
- *verkoudheid, verstopte neus, loopneus;*
- *hoest (droge hoest en productieve hoest)*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat middelen bij neusslijmvliesontsteking zijn (zie bijlage 1)
 - o Uitleggen wat middelen bij pollinose zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke neusdruppels en –sprays en tabletten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke inhalatieproducten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke middelen er bij verschillende soorten hoest zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke fytotherapeutische stoffen in UAD-geneesmiddelen bij verkoudheidsklachten zitten (bijlage 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD) geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 14 e

- Benoemen welke verschijnselen kunnen optreden bij een overdosering van UAD-geneesmiddelen (bijlage 1)

Eindterm 14 f

- Benoemen welke acties de klant moet ondernemen als sprake is van een overdosering van een UAD-geneesmiddel

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Maag- en darmklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *brandend maagzuur (zuurbranden), zure oprispingen, hyperaciditeit (teveel zuur in maag en slokdarm);*
- *flatulentie (winderigheid);*
- *opgeblazen gevoel;*
- *misselijkheid (braken, spugen);*
- *obstipatie (verstopping, hardlijvigheid);*
- *(acute) diarree;*
- *worminfecties(aarsmaden, lintwormen);*
- *aambeien*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij maag- en darmklachten (bijlage 1 en 2)
 - o Benoemen welke soorten maagmiddelen er zijn
 - o Benoemen welke soorten laxeermiddelen er zijn
 - o Benoemen welke soorten aambeimiddelen er zijn

- Benoemen welke soorten diarreemiddelen er zijn
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *brandend maagzuur (zuurbranden), zure oprispingen, hyperaciditeit (teveel zuur in maag en slokdarm);*
- *flatulentie (winderigheid);*
- *opgeblazen gevoel;*
- *misselijkheid (braken, spugen);*
- *obstipatie (verstopping, hardlijvigheid);*
- *(acute) diarree;*
- *worminfecties(aarsmaden, lintwormen);*
- *aambeien*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - Uitleggen wat antacida zijn (zie bijlage 1)
 - Uitleggen wat 'laagjes-vormers' zijn (zie bijlage 1)
 - Uitleggen wat carminativa zijn (zie bijlage 1)
 - Uitleggen wat H₂-antagonisten zijn (zie bijlage 1)
 - Uitleggen wat protonpompremmers zijn (zie bijlage 1)
 - Verklaar welke fytotherapeutische stoffen in UAD-geneesmiddelen bij maag- en darmklachten zitten (bijlage 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)

- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 14 e

- Benoemen welke verschijnselen kunnen optreden bij een overdosering van UAD-geneesmiddelen (bijlage 1)

Eindterm 14 f

- Benoemen welke acties de klant moet ondernemen als sprake is van een overdosering van een UAD-geneesmiddel

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Huidklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;*
- *koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);*
- *schimmelinfectie, zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken;*
- *luieruitslag;*

- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn
 - virale aandoeningen van de opperhuid
 - bacteriële aandoeningen van de opperhuid
 - schimmelaandoeningen van de opperhuid
 - afwijkingen in de verhoorning van de opperhuid
 - afwijkingen in de talgklierfunctie van de lederhuid
 - de relatie tussen micro-organismen en huidaandoeningen
 - de belangrijkste soorten micro-organismen
 - de invloed van de belangrijkste soorten micro-organismen op de huid

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Omschrijven wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o De basisprincipes van reiniging en ontsmetting van de huid uiteenzetten

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;*
- *koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);*
- *schimmelinfectie, zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken;*
- *luieruitslag;*
- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor de huid zijn (bijlage 1)
 - o Verklaren welke UAD-geneesmiddelen er zijn bij huidklachten (bijlage 1)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Overige indicaties

(kinderziektes, stoppen met roken, nervositeit, reisziekte, noodanticonceptie en vaginale schimmelinfecties)

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten;*
- *reisziekte;*
- *morning-afterpil;*
- *overgangsklachten;*
- *tanden en mond;*
- *vaginale schimmelinfecties;*
- *urineproblemen*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat de belangrijkste aspecten van de noodanticonceptiepil zijn

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten;*
- *reisziekte;*
- *morning-afterpil;*
- *overgangsklachten;*
- *tanden en mond;*
- *vaginale schimmelinfecties;*
- *urineproblemen*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Homeopathie**Eindterm 8**

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10c

- De essentie van de homeopathie samenvatten
- De basisprincipes van de homeopathie toelichten
 - o Op hoofdlijnen uitleggen hoe homeopathica werken
 - o Toelichten aan welke eisen de toediening moet voldoen
 - o Uitleggen wat een homeopathisch simplex is
 - o Uitleggen wat een homeopathisch complex is
- Toelichten welke specifieke risico's kunnen gelden voor homeopathica
- Toelichten welke groep aandoeningen met name geschikt is voor homeopathische behandeling
- Verklaren welke UAD-geneesmiddelen behoren tot de RVH-homeopathische of RVH-fytotherapeutische geneesmiddelen (zie bijlage 1)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Bijlage 1

Producten – 2018

Pijn en koorts

- Advil
- Aleve Classic
- Aleve Select
- Alka-Seltzer
- Aspirine 100 en 500
- Aspro 500 Bruis
- Daro hoofdpijnpoeder
- Finimal
- Nurofen
- Nurofen Fastine
- Nurofen voor kinderen
- Panadol
- Panadol Junior
- Panadol Plus
- Panadol Zapp
- Roter APC
- Roter Paracetamol
- Roter Paracetamol Junior
- Roter Paracof
- Sanalgin
- Spidifen
- Saridon
- Sinaspril
- Voltaren K
- Witte Kruis

Migraine

- Nurofen Migraine
- Excedrin

Griep

- A. Vogel Echinaforce
- Antigrippine
- Aspirine-C
- Citrosan
- Hot Coldrex

Kiespijn en pijn bij het doorkomen van eerste tanden

- Dentinox

Keelpijn

- Strepfen zuigtablet
- Strepfen keelspray
- Vick Farinex

Menstratiepijn

- Aleve Feminax
- Nurofen Female

Artrose

- Glucosamine Pharma Nord
- Voltaren Emulgel

Spier en gewrichtspijn

- A. Vogel Atrosan tabletten

Oorpijn

- Otagan

Allergische rhinitis

- Allerfre
- Reactine
- Prevalin
- Allergo-COMOD

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bisolnasal
- Dampo Verkoudheidsbalsem
- Luuf Verkoudheidsbalsem
- Otrivin
- Otrivin Duo

- Vicks Sinex
- Vicks Vaporub

Droge hoest

- Fluitussin
- Natterman Bronchicum Extra Sterk
- Natterman Noscasan
- Roter Noscapect
- Bisolnex

Productieve hoest

- Mucodyne Adult
- Natterman Bronchicum
- Bisolhelix

Maagzuur (met flatulentie, opgeblazen gevoel)

- Losecosan 20 mg
- Pantozol Control
- Nexium Control
- Regla pH kauwtablet
- Rennie Deflatine
- Rennie Suikervrij
- Zantac 75

Maagkrampen

- Buscopan
- Tempocol

Maagklachten algemeen (dyspepsie)

- Iberogast

Obstipatie

- Dulcodruppels
- Dulcolax
- Dulcolax zetpillen 10 mg
- Dulcopearls
- Dulcosoft poeder
- Lactulosesiroop

- Macrogol
- Metamucil Suikervrij
- Microlax

Diarree

- Losimed Duo

Aambeien

- A. Vogel Hamameliszalf
- EpiAnal
- Sperti
- Theranal

Desinfectie

- Betadine Oplossing
- Betadine Scrub
- Betadine Shampoo
- Betadine Zalf
- Betadine Zalfgaas
- Dettol Med huidspray
- Dettol Med concentraat

Schimmelinfectie

- Canesten Skin
- Daktarin
- Daktarin Nagellak
- Lamisil
- Lamisil Once

Wratten

- Formule W

(jeuk en pijn bij) Insectenbeten en –steken

- Nestosyl

Huidklachten

- Daro Trekzalf
- Daro Zinkzalf

Hoofdhuidklachten

- Selsun

Hoofdluis

- XTLuis
- Prioderm lotion

Nicotinesubstitutie

- Nicorette kauwgom 2 mg freshfruit
- Nicorette kauwgom 2 mg menthol mint
- Nicorette kauwgom 4 mg menthol mint

Nervositeit

- Valdispert 45 mg
- Valdispert 450 mg

Reisziekte

- Primatour
- Suprimal

Noodanticonceptie

- NorLevo
- EllaOne

Mondklachten

- Corsodyl mondspoeling
- Corsodyl tandgel
- Pyralvex

Vaginale schimmelinfecties

- Canesten Gyno

Urinewegproblemen

- Granufink Femina
- Granufink Prosta
- Granufink Prosta Forte
- Roter Uva-Ursi
- A.Vogel ProstaforceMed

Homeopathie

- A. Vogel Arnica D6
- A. Vogel Belladonna D4
- A. Vogel Cinuforce
- A. Vogel Famosan
- A. Vogel Gastronol
- A. Vogel Nux vomica D4
- A. Vogel Pollinosan
- A. Vogel Thuja D6
- HEEL Traumeel S
- Oscillococcinum
- Homeovox
- Coryzalia
- Cocculine
- Sédatif PC
- VSM Arnica Montana D6
- VSM Nisyleen
- VSM Okugest
- VSM Tonsiotreen
- VSM Tussistin
- VSM Kind Chamodent
- VSM Kind Cinababy
- VSM Kind Kindival
- VSM Kind Nisykind tabletten
- VSM Kind Tussikind siroop

Fytotherapie

- A. Vogel Aesculaforce
- A. Vogel Dormeasan
- A. Vogel Drosera complex
- A. Vogel Thuja ø
- A. Vogel Valeriaan ø = D1
- A.Vogel crème Bioforce

Bijlage 2

Werkzame stoffen – 2018

Pijn en koorts

- Acetylsalicylzuur
- Coffeïne
- Diclofenac kalium
- Ibuprofen
- Naproxennatrium
- Paracetamol
- Propyfenazon

Migraine

- Acetylsalicylzuur
- Cafeïne
- Ibuprofen
- Paracetamol

Griep

- Acetylsalicylzuur
- Ascorbinezuur
- Coffeïne
- Echinacea purpurea
- Paracetamol

Kiespijn en pijn bij het doorkomen van eerste tanden

- Lidocaïnehydrochloride

Keelpijn

- Ambroxolhydrochloride
- Amylmetacresol
- Benzydaminehydrochloride
- Chloorhexidine
- Dequaliniumdichloride
- Dichloorbenzylalcohol
- Flurbiprofen
- Lidocaïnehydrochloride
- Propylparahydroxybenzoaat

Menstruatiepijn

- Ibuprofen
- Naproxennatrium

Artrose

- Calciumcarbonaat
- Diclofenac diethylamine
- Diclofenac natrium
- Glucosamine

Spier en gewrichtspijn

- Benzydaminehydrochloride
- Harpagophytum extract

Oorpijn

- Lidocaïnehydrochloride

Allergische rhinitis

- Cetirizinehydrochloride
- Dinatriumcromoglicaat
- Loratadine

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bergdenolie
- Dennennaaldenolie
- Eucalyptusolie
- Ipratropiumbromide
- Kamfer
- Levomenthol
- Majoranaolie
- Oxymetazolinehydrochloride
- Terpentijnolie
- Thymol
- valolinehydrochloride
- Xylometazolinehydrochloride
- Zoutoplossing 0,9 % en 2,2 %

Droge hoest

- Codeïnefosfaat
- Noscapinehydrochloride

Productieve hoest

- Acetylcysteïne
- Broomhexinehydrochloride
- Carbocysteïne
- Hedera helix

Maagzuur (met flatulentie, opgeblazen gevoel)

- Alginezuur
- Aluminiumhydroxide
- Aluminiumoxide
- Bismuthsubnitraat
- Calciumcarbonaat
- Kaliumwaterstofcarbonaat
- Magnesiumcarbonaat
- Magnesiumhydroxide
- Natriumalginaat
- Natriumwaterstofcarbonaat
- Omeprazol
- Esomeprazol
- Pantoprazol natrium
- Ranitidinehydrochloride
- Simethicon

Maagkrampen

- Butylscopolaminebromide
- Pepermuntolie

Maagklachten algemeen (dyspepsie)

- Angelica radix
- Carvi fructus
- Chelidonii herba
- Iberis amara
- Liquiritiae radix
- Matricariae chamomillae flos
- Melissa folium

- Menthae piperitae folium
- Silybi mariani fructus

Obstipatie

- Bisacodyl
- Dexpanthenol
- Lactulose
- Natriumlaurylsulfaat
- Natriumpicosulfaat
- Psylliumvezels
- Senna fructus
- Sorbitol

Diarree

- Glucose
- Kaliumchloride
- Kool, geactiveerd
- Loperamidehydrochloride
- Natriumchloride
- Natriumwaterstofcitraat

Wormpjes (aarsmaden)

- Mebendazol

Aambeien

- Bismuthsubnitraat
- Echinacea
- Hyperici floris
- Iecoris negraprionis oleum
- Lidocaïne
- Saccharomycetis vivi extractum
- Natriumoleaat
- Polidocanol
- Zinkoxide

Acne

- Benzoylperoxide
- Miconazolnitraat

Desinfectie

- Benzalkoniumchloride
- Chloorxylenol
- Povidon jodium

Koortslip

- Aciclovir

Schimmelinfectie

- Clotrimazol
- Miconazolnitraat
- Terbinafinehydrochloride

Wratten

- Salicylzuur

(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken

- Pramocaïne
- Tripelennaminehydrochloride
- Zinkoxide

Huidklachten

- Sulfobituminose-ammonium
- Zinkoxide

Hoofdhuidklachten

- Seleniumsulfide

Homeopathie

- Aesculus hippocastanum
- Abrus precatorius

Hoofdluis

- Dimeticon
- Malation

Nicotinesubstitutie

- Nicotine

Nervositeit

- Valeriana extractum

Reisziekte

- Chloorcyclizinehydrochloride
- Cinnarizine
- Meclozinehydrochloride

Noodanticonceptie

- Levonorgestrel
- Ulipristal acetaat

Mondklachten

- Chloorhexidinedigluconaat
- Rhei extractum
- Salicylzuur

Vaginale schimmelinfecties

- Clotrimazol

Urinewegproblemen

- Arctostaphylos uvaursi folium (berendruifblad)
- Pompoenpitextract
- Pompoenpitolie
- Sabal serrulata-extract

- Aconitum napellus
- Alchemilla vulgaris

- Allium cepa
- Alumina
- Ammi visnaga
- Antimonium sulfuratum auratum
- Arnica montana
- Argentum nitricum
- Arsenicum album
- Arum triphyllum
- Avena sativa
- Belladonna
- Bryonia alba
- Bryonia cretica
- Bryonia dioica
- Calendula officinalis
- Carbo vegetabilis
- Cardiospermum halicacabum
- Chamomilla
- Chelidonium majus
- Cimicifuga racemose
- Cinnabaris
- Cocculus indicus
- Colocynthis
- Drosera rotundifolia
- Echinacea angustifolia
- Eucalyptus globulus
- Eupatorium perfoliatum
- Ferrum phosphoricum
- Guajacum officinale
- Gelsemium sempervirens
- Hepar sulfur
- Hypericum perforatum
- Ignatia amara
- Ipecacuanha
- Kalium bichromicum
- Lachesis mutus
- Luffa operculata
- Melissa officinalis
- Mercurius iodatus ruber
- Mercurius solubilis
- Nux vomica
- Okoubaka aubrevillei
- Panax ginseng
- Passiflora incarnate
- Petroleum
- Phosphorus
- Populus candicans
- Pulsatilla pratensis
- Sabadilla
- Sepia officinalis
- Silicea
- Spongia tosta
- Symphytum officinalis
- Tabacum
- Thuja occidentalis
- Valeriana officinalis
- Vibernum opulus

Fytotherapie

- Aesculi hippocastani extractum
- Arnica montana
- Avena sativa
- Calendula officinalis
- Drosera rotundifolia
- Echinacea purpurea
- Hamamelidis extract
- Hyperici floris
- Ipecacuanha
- Melissa officinalis
- Passiflora incarnata
- Thuja occidentale
- Thymus vulgaris
- Valeriana officinalis

Bijlage 3

Terminologie – 2018

Adviseren 1

Aambeien	Bloedverduunners
Aanbevolen dosering	Braken
Aandoening	Breed werkingsgebied
Accidentele overdosering	Bruistablet
ACE-remmers	Candida albicans
Acuut	CBG
Adolescent	Chirurgische ingreep
Advies	Chronische aandoening
Afweersysteem	Coma
Alcoholisme	Combinatiegeneesmiddel
Allergische reactie	Communicatieleer
Antagonist	Contra-indicatie
Antibioticum	Coördinatieproblemen
Anticoagulantia	Corticosteroïde
Antidepressiva	Criteria
Antistollingsmiddelen	Dagdosering
Antiviraal	Desinfectans
Anus	Desoriëntatie
Applicator	Diabetici
Artritis	Diuretica
Artrose	Doktersvoorschrift
Ascorbinezuur	Doseringsschema
Aspartaam	Dosis
Astma	Dragee
Auto-immuunziekte	Duizeligheid
AV	Dyspepsie
Baarmoeder	Effecten
Bacteriële infectie	Effectieve dosering
Bacteriën	Emulgel
Benzoaat	Emulsie
Beroerte	Enzym
Bètablokker	Exantheem
Bewusteloosheid	Farmaceutisch
Bewustzijn	Farmacokinetische
Bijwerking	Filmomhulde tablet
Bloedbeeld	Functiestoornis
Bloedcirculatie	Fysisch
Bloeddruk	Fytotherapeutica
Bloedstolling	Galactosemie
Bloeduitstorting	Galbulten

Gastro oesofageale reflux	Methotrexaat
Geelzucht	Micro-organisme
Geneesmiddel	Misselijkheid
Geneeswijze	Motiliteit
Gesuperviseerd	Natriumdieet
Giften	Netelroos
Glaucoom	NSAID
Glucose	Oedeem
Haarvat	Omhulde tablet
Hallucinatie	Oropharyngeaal
Hartfalen	Overdosering
Hartritmestoornissen	Overgevoeligheidsreactie
Hemolytische anemie	Parasieten
Heparine	Patiëntenbijsluiter
Hersenbloeding	Pentoxifylline
Histamine	Postoperatief
Homeopathica	Pruritus
Homeopathisch geneesmiddel	Recept
Huiduitslag	Rectaal
Hulpstof	Retard werking
Hyperaciditeit	Risicogroep
Hypertensie	RVG
Hyperventilatie	RVH
Hypofyse	Sachet
Indicatie	Schildklier
Infectie	Smelttablet
Insufficiëntie	Spasmen
Insuline	Stoornis
Interactie	Sucrose
Irreversibele levernecrose	Sufheid
Kaliumverlies	Suspensie
Kassacheck	Symptomatische behandeling
Klinisch bewijs	Symptomen
Klyasma	Ter handstellen
Kortademigheid	Therapeutische indicatie
Lactatie	Toedieningsfrequentie
Lapp-lactase deficiëntie	Topicaal
Liquid capsule	Torpedovormig
Lokaal	Toxisch
Longblaasjes	Traditioneel gebruik
Longemfyseem	Transpireren
Maagsapresistent	Trombose
MAO-remmers	Tuberculose
Medisch hulpmiddel	UA
Megacolon	UAD

Uitdroging
Uni-dosis
UR
Urinelozing
Urinewegen
Urticaria
Vaatverwijdend
Vergeten dosis
Vergiftigingen
Verwardheid
Vomeren

Waarschuwing
Wazig zien
Weerstand
Werkzame stof
Wetenschappelijk
Wisselwerking
Witte bloedlichaampjes
Zelfzorg
Zetpil
Ziekte van Crohn

Bijlage 3

Terminologie – 2018

Adviseren 2

Aanbevolen dosering
Accidentele overdosering
Acut
Aderen
Adolescent
Aften
Afweersysteem
Allergische reactie
Allergische rhinitis
Antagonist
Anticonceptie
Antidepressiva
Antihistaminica
Antimycotica
Antistollingsmiddelen
Antiviraal
Anus
Ascorbinezuur
Aspirator
Astma
AV
Baarmoeder
Bacteriële infectie
Bacteriën
Beginverergering
Benauwdheid
Benigne prostaat hypertrofie
Beroerte

Bewegingsziekte
Bijwerking
Bloedingstijd
Bloedneus
Bloedplaatjes
Bloedstolling
Bloedverdunners
Braken
Breed werkingsgebied
Bronchiaal
Buitenbaarmoederlijke zwangerschap
Bypass
Candida albicans
Cervixkapje
Chronische aandoening
Coïtus interruptus
Combinatiegeneesmiddel
Condoom
Coördinatieproblemen
Criteria
Dagdosing
Desoriëntatie
Diabetici
Diuretica
Doktersvoorschrift
Doseringschema
Dosis
Droge hoest

Duizeligheid	Hulpstof
Dyspepsie	Hyperaciditeit
Eczeem	Hypertensie
Effecten	Hyperventilatie
Effectieve dosering	Hypofyse
Eierstokken	Indicatie
Eksterogen	Infectie
Evenwichtsstoornissen	Inhaleren
Exantheem	Innesteling
Extract	Insufficiëntie
Fenylalanine	Insuline
Fenylketonurie	Interactie
Functiestoornis	Irreversibele levernecrose
Fytotherapeutica	Kaliumverlies
Fytotherapeutisch geneesmiddel	Kassacheck
Galactosemie	Klinisch bewijs
Galbulten	Klyasma
Gastro oesofageale reflux	Koortslip
Geelzucht	Kortademigheid
Geneesmiddel	Kruidengeneesmiddel
Geneeswijze	Kruidentincturen
Geslachtsgemeenschap	Lactatie
Geslachtsorganen	Lactose intolerantie
Gestandaardiseerd plantenextract	Lapp-lactase deficiëntie
Giften	Lokaal
Glaucoom	Longblaasjes
Gluten	Longemfyseem
H1 antagonist	Loopneus
Haarvat	Luieruitslag
Hallucinatie	Luizen
Hartfalen	Maagsapresistent
Hartritmestoornissen	Maagzweer
Hemolytische anemie	MAO-remmers
Heparine	Medisch hulpmiddel
Herpes labialis	Mee-eter
Herpes simplex	Megacolon
Hersensbloeding	Melksuiker
Histamine	Methotrexaat
Hoestonderdrukkend	Micro-organisme
Hoestprikkel	Miskraam
Homeopathica	Misselijkheid
Homeopathisch geneesmiddel	Moedervlek
Hooikoorts	Mondzweren
Hormonaal	Motiliteit
Huiduitslag	Mucolytica

Mucoviscidose	Schaamluis
Natriumdieet	Schildklier
Netelroos	Schimmeldodend
Neten	Schimmelinfectie
Neuspoliep	Schurft
Nicotinesubstitutie	Sinusitis
Nood anticonceptie	Slijmvlies
NSAID	Smaakstoornissen
Occlusief verband	Spasmen
Oedeem	Spijverteringsproblemen
Ontsmetten	Spiraaltje
Ontsteking	Stofwisselingsprocessen
Ontstekingsremmend	Stoornis
Oogboldruk	Stuipen
Oorsuizen	Sucrose
Ophoesten	Sufheid
Orale conceptiva	Suspensie
Oropharyngeaal	Symptomatische behandeling
ORS	Symptomen
Overdosering	Taaislijmziekte
Overgang	Talg
Overgevoeligheidsreactie	Tandbederf
Parasieten	Tandglazuur
Patiëntenbijsluiters	Tandplak
Penis	Tandvleesontsteking
Pentoxifylline	Therapeutische indicatie
Perforatie van maag of darm	Tinea pedis
Pessarium	Toedieningsfrequentie
Platluis	Topicaal
Pollinose	Torpedovormig
Postoperatief	Toxisch
Prikkelhoest	Traditioneel gebruik
Prostaat	Transpireren
Pruritus	Trombose
Psoriasis	Tuberculose
Puisten	UA
Recept	UAD
Resistentie	Uitdroging
Retard werking	Uni-dosis
Rhinitis sicca	UR
Risicogroep	Urinelozing
RVG	Urinewegen
RVH	Urineweg-retentie
Sacharose	Urticaria
Salicylaten	Vaatverwijdend

Vaccinatie
Vaginale afscheiding
Vastzittende hoest
Veneuze insufficiëntie
Vergeten dosis
Vergiftigingen
Verwardheid
Virus
Vluchtige oliën
Vomeren
Voorbehoedsmiddel
Voorhoofdholte
Waarschuwing
Wazig zien

Weerstand
Werkzame stof
Wetenschappelijk
Wijnvlek
Wisselwerking
Witte bloedlichaampjes
Witte vloed
Wratten
Zelfzorg
Zetpil
Ziekte van Crohn
Ziektekiemdodend
Zwemmerseczeem

Begrippen homeopathie en fytotherapie

Acute middelen
Allopathisch geneesmiddel
Anamnese
Beginverergering
Centesimaal
Chronische middelen
Constitutiemiddel
Decimaal

Dynamiseren
Klassieke homeopathie
Klinische homeopathie
Modaliteit
Potentiëren
Remmende factoren
Ziektebeeld

Bijlage 4: Meest risicovolle geneesmiddelen(groepen) met bijbehorende risicowaarschuwingen en adviezen:

Geneesmiddelengroep	Mondelinge risicowaarschuwing als (onderdeel van de) kassacheck	Advies door de (assistent)drogist
NSAID's -acetylsalicylzuur -carbasalaatcalcium -diclofenac -ibuprofen -naproxen	Dit geneesmiddel kan maagklachten en andere klachten veroorzaken, zeker bij veelvuldig gebruik. De (assistent)drogist kan u hierover informeren.	Risico hangt onder andere af van leeftijd klant, overige medicatie die klant gebruikt en of de klant gevoelig is voor NSAID's. Er zijn alternatieven: In veel gevallen is paracetamol een goed alternatief.
Middelen tegen diarree - loperamide	Zorg dat u bij gebruik van dit geneesmiddel voldoende vocht inneemt, bijvoorbeeld ORS.	U loopt het risico op uitdroging doordat het vocht met de diarree uit het lichaam verdwijnt. ORS bevat zouten en suikers die uw lichaam nodig heeft bij diarree.
Laxeermiddelen Onder andere: - bisacodyl - senna - natriumpicosulfaat	Dit geneesmiddel geeft risico op uitdroging. Ook bestaat het gevaar dat dat de darmen niet meer vanzelf werken ('luie' darmen).	Deze geneesmiddelen innemen met veel water of met ORS. Gebruik laxeermiddelen niet langer dan drie dagen achter elkaar. Werkt het niet voldoende binnen drie dagen? Raadpleeg dan uw arts.
Sint-Janskruid (Hypericum perforatum)	Dit middel kan invloed hebben op de werking van andere geneesmiddelen. Lees de bijsluiter of overleg zo nodig met uw arts of apotheker.	Kruiden, zoals Sint-janskruid, worden ten onrechte als onschuldig beschouwd. Het is belangrijk te weten bij welke geneesmiddelen u Sint-Janskruid niet moet gebruiken. Ook niet bij de anticonceptiepil, dat is namelijk ook een geneesmiddel.
Paracetamol - paracetamol - hot coldrex e.a.	Houd u aan de maximale dagdosering. Bij overschrijding hiervan kan lever- en nierbeschadiging ontstaan.	De maximale dosering niet overschrijden vanwege de kans op lever- en nierklachten. Gebruikt u dit geneesmiddel langer dan een maand? Neem dan

		maximaal 5 tabletten paracetamol > 500 mg per dag. Bij korter gebruik maximaal 6 tabletten per dag. Bij meer dan 15 pijnstillers per maand kunt u pijnstiller-afhankelijke hoofdpijn krijgen.
Miconazol	Dit geneesmiddel niet gebruiken als u bij de trombosedienst onder controle staat.	Miconazol kan de bloedstolling ontregelen.
Middelen tegen verstopte neus - xylometazoline - oxymetazoline - tramazoline (bisolnasal)	Als u deze geneesmiddelen te lang achter elkaar gebruikt, wordt uw klacht juist erger.	Deze geneesmiddelen maximaal 7 dagen achter elkaar gebruiken, daarna één maand niet.
Hoestmiddelen - noscapine - codeïne	Deze geneesmiddelen beïnvloeden uw reactievermogen. Kijk vooral uit met autorijden of het bedienen van machines. Noscapine niet gebruiken als u bij de trombosedienst onder controle staat.	Codeïne en noscapine werken alleen tegen droge kriebel- of prikkelhoest. Noscapine niet bij een slijmhoest gebruiken. Het onderdrukt de hoestprikkel die nodig is om het slijm op te hoesten. Noscapine kan de bloedstolling ontregelen.
Middelen bij maagklachten - omeprazol - pantoprazol	Als u deze middelen lang achter elkaar gebruikt, kunt u last krijgen van bijwerkingen,	Omeprazol en pantoprazol kunnen bij langdurig gebruik bijwerkingen geven, zoals botontkalking, darminfecties en nierfalen. Gebruik indien mogelijk liever lichtere middelen, of overleg met een arts.
Extra*	* Vanwege privacy redenen is een mondelinge risicowaarschuwing bij de morning-afterpil soms lastig te geven. De risicowaarschuwing kan als alternatief in een flyer meegegeven worden bij de verkoop van de morning-afterpil.	
Morning-afterpil	Als u dit geneesmiddel niet tijdig na onbeschermd geslachtsgemeenschap gebruikt, dan bestaat het risico op ongewenste zwangerschap en verstoring van de menstruatiecyclus.	De maximale termijn waarbinnen u - na onbeschermd geslachtsgemeenschap - deze pil moet innemen bedraagt maximaal drie dagen (72 uur) bij levonorgestrel of vijf dagen (120 uur) bij ulipristal. Verwijs de klant naar de huisarts indien deze termijn is overschreden.

Morning-afterpil met levonorgestrel	Dit geneesmiddel werkt minder goed bij gelijktijdig gebruik van bepaalde andere geneesmiddelen.	Gebruikt u geneesmiddelen tegen epilepsie, tuberculose of HIV, of kruidenmiddelen met Sint-janskruid? Neem dan het dubbele aantal tabletten en overleg zo spoedig mogelijk na inname van de morning-afterpil met uw arts. Als u een andere behandeling wilt, laat dan binnen 5 dagen een koperspiraaltje ('morning-afterspiraaltje') plaatsen door een arts.
Morning-afterpil met ulipristal	Dit geneesmiddel werkt minder goed bij gelijktijdig gebruik van bepaalde andere geneesmiddelen.	Gebruikt u geneesmiddelen tegen maagklachten, gebruik dan een andere morning-afterpil of zorg dat u de morning-afterpil en de maagtabletten niet gelijktijdig inneemt: neem ulipristal in ten minste 12 uur NA een maagtablet zoals ranitidine. Neem ulipristal in ten minste 24 uur NA een maagtablet zoals pantoprazol of omeprazol. Neem ulipristal in ten minste 2 uur VOOR of 4 uur NA een maagtablet zoals Antagel, Gaviscon en Rennie. Overleg bij twijfel met een arts of apotheker. Gebruikt u geneesmiddelen tegen epilepsie, tuberculose of HIV, of kruidenmiddelen met Sint-janskruid? Gebruik dan een andere morning- afterpil.

Bijlage 5: Bijlage veel verkochte zelfzorgmiddelen met specifieke kenmerken en/of een risicowaarschuwing die de Assistent-drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:

Middel	Werkzame stof	Indicatie	Risicowaarschuwingen die de Assistent-Drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:
Norit	actieve kool	Diarree en vergiftigingen Specifiek kenmerk: enige middel dat gebruikt kan worden bij voedselvergiftiging en bepaalde medicatievergiftigingen	Risicowaarschuwing: De werking van de anticonceptiepil kan afnemen. Gebruik aanvullende anticonceptie als u de anticonceptiepil gebruikt. Uw ontlasting kan zwart verkleuren. Dit is ongevaarlijk. Overleg eerst met een arts als u andere medicijnen gebruikt.
Bisolvon	broomhexinehydrochloride acetylcysteïne	Vastzittende hoest Specifiek kenmerk: slijmoplossend, vanaf 2 jaar (2016 aangepast).	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken bij kinderen onder de twee jaar. Niet gebruiken als u borstvoeding geeft. Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad.
Fluimucil	acetylcysteïne	Vastzittende hoest Specifiek kenmerk: slijmoplossend, vanaf 2 jaar (2016 aangepast, was voorheen zelfs geschikt voor zuigeling).	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken bij kinderen onder de twee jaar. Als u antibiotica gebruikt deze 2 uur voor of na de acetylcysteïne innemen. Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad. Niet gebruiken als u astma of COPD heeft.
Rennie	calciumcarbonaat magnesiumcarbonaat	Maagzuur	Risicowaarschuwing: Raadpleeg de bijsluiter als u ook andere medicijnen gebruikt, bijvoorbeeld op recept. Zoek eerst op in de bijsluiter of deze veilig combineren met het maagmiddel. Of overleg met arts/apotheker. Niet gebruiken als u slechte nieren heeft (eerst overleggen met huisarts). Niet innemen met grote hoeveelheden melk of zuivelproducten.
Azaron	tripelenaminehydrochloride	Insektenbeten of -steken	Risicowaarschuwing: Raadpleeg eerst de huisarts bij gebruik voor kinderen onder de 2 jaar
Trachitol	lidocaïnehydrochloride	Beginnende keelpijn Specifiek kenmerk: enige zelfzorggeneesmiddel bij keelpijn met alleen lidocaïne.	Risicowaarschuwing: Kijk in de bijsluiter of dit middel geschikt is voor zwangerschap/borstvoeding of kinderen. Niet langer gebruiken dan 1 week.
Tantum	benzydaminehydrochloride	Spier- en gewrichtsklachten Specifiek kenmerk: behoort tot de NSAID's lokaal.	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken op wonden. Indien niet bedoeld voor handen, na gebruik handen wassen. Niet gebruiken bij kinderen. Overleg voor gebruik met arts als u astma heeft, zwanger bent of borstvoeding geeft.
Imodium tabletten/capsules	loperamidehydrochloride	Diarree Specifiek kenmerk: leeftijd vanaf 8 jaar, niet bij voedselvergiftiging.	Risicowaarschuwing: Gebruik dit medicijn niet langer dan twee dagen achter elkaar. Drink veel want bij heftige diarree kunt u uitdrogen. (vooral baby's en ouderen). Niet gebruiken bij bloed of slijm in de ontlasting. Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 8 jaar. Niet gebruiken als u een slechte

			lever heeft. Niet gebruiken als u zwanger bent of borstvoeding geeft. Stoppen als de ontlasting vaster wordt of als u langer dan 12 uur geen ontlasting heeft gehad.
Mucoangin	ambroxolhydrochloride	Keelpijn	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken door kinderen onder de 12 jaar. Niet gebruiken bij zwangerschap en borstvoeding. Niet gebruiken bij slechte nierfunctie of leverfunctie. Niet langer dan 3 dagen achtereenvolgend gebruiken.
Zovirax	aciclovir	Koortslip	Risicowaarschuwing: Alleen gebruiken op de huid rond de mond en de lippen. Contact met de (binnenkant van de) mond vermijden.
Wartner	stikstof	Wratten Specifiek kenmerk: stikstofmethode tegen wratten.	
Midalgan	histaminechloride methylnicotinaat glycolmonosalicylaat	Sierpijn	Risicowaarschuwing: Niet bij kinderen jonger dan 12 jaar. Niet gebruiken op een beschadigde huid, niet op slijmvlies en in de ogen laten komen. Niet gebruiken op rode en gezwollen pezen of gewrichten of bij pijn door een zweepslag. Na het aanbrengen mag u niet zonnen of onder de hoogtezoon en moet u de handen goed wassen. Niet gebruiken op blauwe plekken. <u>Niet gebruiken direct na een heet bad of hete douche.</u>
Curanol	Hamamelis virginiana, Calendula officinalis, Echinacea purpurea, Aesculus hippocastanum, Sulfur depuratum, Thiamine (vitamine B1), dl-alfa-tocoferol (vitamine E)	Aambeien Specifieke werking: middel tegen aambeien veroorzaakt door zwangerschap.	
O.R.S.	glucose natriumchloride natriumcitraat kaliumchloride	Uitdroging, ondersteunend middel bij diarree en verstopping Specifieke werking: middel tegen uitdroging	Risicowaarschuwing: Los het poeder op in precies de hoeveelheid water die genoemd staat op de verpakking. Het is gevaarlijk het met te weinig water in te nemen. Gebruik voor de oplossing vers kraanwater (in NL) of mineraalwater zonder prik uit fles. Als u dat niet heeft kunt u vers gekookt water gebruiken dat u even laat afkoelen.